

Integraal huisvestingsplan basisonderwijs Valkenburg aan de Geul

Actualisatie 2019

Auteur: M. Strik
Versie: 6
Datum: 6-8-2019

Inhoudsopgave

	pagina
1. Inleiding	3
2. Terugblik	3
2.1 Demografische ontwikkeling	3
2.2 Instandhouding en sluiting basisscholen	4
2.3 Samenvoeging bs St. Joseph en bs Plenkert	4
3. Bestaande situatie	5
3.1 Instandhoudingsbeleid	5
3.2 Aantal leerlingen en prognose	6
3.3 Schoolgebouwen en kindvoorzieningen	8
4. Visie op onderwijs en kindfuncties	16
5. Werkagenda	18
5.1. Plan van aanpak renovatie/nieuwbouw OBS Berg	18
5.2. Ontwikkelagenagenda Integrale en Inclusieve Kindcentra (IKC)	19

Bijlage 1: Plan van aanpak renovatie/nieuwbouw OBS Berg

1 Inleiding

Het meest recente Huisvestingsplan PO Valkenburg aan de Geul bestrijkt de periode 2012-2017. De uitgangspunten opgenomen in dit huisvestingsplan zijn:

1. Vanuit eigen beleid en verantwoordelijkheid hebben de schoolbesturen gekozen voor een scenario dat uitgaat van instandhouding van de bestaande onderwijsstructuur: in de gemeente Valkenburg a/d Geul zijn alle bestaande schoollocaties door de schoolbesturen aangemerkt als 'toekomstbestendige locatie' voor de periode 2012-2017. Dat betekent dat, ondanks de krimp, alle bestaande schoollocaties in stand gehouden worden.
2. Op twee plekken in de gemeente: één 'boven' en één 'beneden', wordt geïnvesteerd in een Brede Maatschappelijke Voorziening als centrale spil voor de omliggende kernen/voedingsgebieden. Op deze locaties is een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn van 0-12 jaar mogelijk en wordt er (op basis van behoefte) aanvullend geïnvesteerd in zorgarrangementen (specialistische leerlingenzorg, jeugdzorg, jeugdgezondheidszorg, schoolmaatschappelijk werk), opvangarrangementen (kinderdagopvang en buitenschoolse opvang) en mogelijk wijkarrangementen (ontmoeting, buurtwerk, verenigingswerk, etc.). Met dit aanbod bedienen de BMV's ook de omliggende schoollocaties in het netwerk.

Achteraf moeten we constateren dat de krimp veel harder heeft toegeslagen dan we hebben voorzien. Het is dan ook niet gelukt is om alle bestaande schoollocaties in stand te houden. 3 Basisscholen in onze gemeenten zijn zo hard getroffen door de leerlingendaling dat het schoolbestuur genoodzaakt was deze scholen op te heffen.

Er is geïnvesteerd in een toekomstbestendige basisschool "beneden". Dit heeft geresulteerd in nieuwbouw voor de basisschool Valkenburg, waar de voormalige basisscholen de Plenkert en St. Joseph zijn gehuisvest.

De investering in een toekomstbestendige basisschool "boven" – in de vorm van nieuwbouw/renovatie van de OBS Berg – zal in 2019 geschieden.

Het realiseren van een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn aangevuld met zorgarrangementen is nog niet van de grond gekomen.

Gezien de vele ontwikkelingen de afgelopen jaren is het Huisvestingsplan PO 2012-2017 toe aan actualisatie.

2 Terugblik

2.1 Demografische ontwikkeling

In Limburg is de bevolking bovengemiddeld snel vergrijsd. In 1995 was 13 procent van de Nederlandse bevolking 65 jaar of ouder, op 1 januari 2016 was dat ruim 18 procent. In Zuid-Limburg nam het aandeel 65-plussers tussen 1995 en 2016 met meer dan 8 procentpunten toe.

In de afgelopen twintig jaar zijn steeds meer 18- tot 25-jarigen vanuit perifeer gelegen regio's naar de Randstad of naar steden daarbuiten verhuisd om er te gaan studeren of werken. Hierdoor neemt het percentage jongvolwassenen in de regio's aan de randen van Nederland af. Daarnaast blijven steeds meer dertigers die de grote steden verlaten binnen de Randstad wonen. Het wegtrekken van

jongvolwassenen uit de perifeer gelegen regio's versterkt daar ook indirect de vergrijzing, doordat zij hun kinderen elders krijgen. Dit heeft ertoe bijgedragen dat in veel grensregio's het aantal geboorten sinds 1995 met meer dan 20 procent is afgenomen, terwijl het in grote delen van de Randstad is toegenomen. In Zuid-Limburg, Zeeuws-Vlaanderen, Noord-Drenthe, Zuidoost-Drenthe en Delfzijl en omgeving was het geboortecijfer met minder dan acht baby's per duizend inwoners het laagst.

Onderstaande grafiek geeft de daling aan van het aandeel 0-19 jarige inwoners binnen de gemeente Valkenburg aan de Geul als percentage van de totale bevolking.

Jaar	Valkenburg aan de Geul	Nederland
2009	18,9	23,9
2012	18,2	23,3
2015	17	22,7
2018	16,6	22,2

% bevolking leeftijd 0-19 jaar

Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek

2.2 Instandhouding en sluiting basisscholen

Daling van de leerlingenaantallen door de ontgroening kan tot gevolg hebben dat een school geen vergoeding meer ontvangt van het Rijk.

Een school verliest de rijksbekostiging wanneer drie achtereenvolgende jaren minder leerlingen ingeschreven zijn dan de – van rijkswege vastgestelde – gemeentelijke opheffingsnorm.

De opheffingsnorm in de gemeente Valkenburg a/d Geul bedraagt 84 leerlingen.

In het verleden konden INNOVO en Stichting Kom Leren kleine scholen handhaven door compensatie van de 'grote scholen' binnen de stichtingen. Door afname van het leerlingenaantal in de regio, ontstonden veel meer van deze kleine scholen. Omdat de kwaliteit van deze kleine scholen niet geborgd kon worden zijn een aantal scholen opgeheven.

2.3 Samenvoeging bs St. Joseph en bs Plenkert

In het huisvestingsplan 2012-2017 is aangegeven dat op twee plekken in de gemeente: één 'boven' en één 'beneden', wordt geïnvesteerd in een Brede Maatschappelijke Voorziening als centrale spil voor de omliggende kernen / voedingsgebieden. Als locatie voor deze BMV 'beneden' is gekozen voor het terrein van de voormalige basisschool de Plenkert.

De vervangende nieuwbouw voor de voormalige basisschool St. Joseph is gerealiseerd door uitbreiding van het bestaande gebouw van de basisschool de Plenkert en het bestaande gebouw is gerenoveerd.

Tegelijkertijd met deze gebouwelijke ingreep heeft een fusie plaatsgevonden tussen de beide basisscholen. Dit heeft geresulteerd in de nieuwe basisschool Valkenburg. Binnen dit nieuwe gebouw heeft het schoolbestuur binnen de normatieve oppervlakte ruimte weten te creëren voor MIK.

3 Bestaande situatie

Verspreid over de gemeente hebben we momenteel 4 scholen voor regulier basisonderwijs. Deze scholen vallen onder bevoegd gezag van twee schoolbesturen; INNOVO en Kom Leren.

Daarnaast zijn er in Valkenburg aan de Geul 2 kinderdagverblijven, 2 voorzieningen voor buitenschoolse opvang (BSO) en 2 voorzieningen voor peuteropvang, allen van MIK.

3.1 Instandhoudingsbeleid

Schoolbesturen en kinderopvang organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor het beleid rondom instandhouding van voorzieningen.

Onderstaand treft u een korte samenvatting aan van het vigerende beleid van de betrokken instellingen.

INNOVO

“Klaar voor de Krimp” (2012) is het leidende beleidsinstrument voor INNOVO om beslissingen te nemen aangaande het handhaven of sluiten van schoollocaties. Alhoewel INNOVO het uitgangspunt om koste wat kost scholen te handhaven heeft moeten verlaten, is niet alleen het aantal leerlingen maatgevend voor het sluiten van een school. Indien het aantal leerlingen van een school daalt onder de 100 wordt jaarlijks op basis van acht signaalindicatoren gemonitord of de school in een risicozone verkeert. Met deze vroegtijdige signalering wordt op tijd het gesprek over het toekomstperspectief van de school met stakeholders gestart en kunnen er afspraken worden gemaakt over een reële termijn waarop er sprake is van ombuiging van de negatieve trend, dan wel dat sluiting een onomkeerbaar feit word.

Kom Leren

Kom Leren past m.b.t. instandhouding van scholen in beginsel de gemiddelde schoolgrootte systematiek toe en heeft daarnaast een aantal kwaliteitseisen geformuleerd op basis waarvan scholen die kleiner zijn dan 80 leerlingen jaarlijks worden gemonitord.

Daar waar de mogelijkheid aanwezig is, of middels partnerschap te realiseren is, wordt ernaar gestreefd om invulling te geven aan Integrale Kindcentra (IKC).

Hierbij wordt tevens gedacht aan de nieuwe kindvoorzieningen, jeugdzorgontwikkelingen en Passend Onderwijs ontwikkelingen.

Kom Leren vindt het, gezien de snelheid van de krimp, van belang om toekomstbestendige scholen (IKC) te ontwikkelen op kansrijke plekken. Dit vraagt een omvang van aantal kinderen om een levensvatbaar IKC te realiseren.

Kom Leren hanteert een aantal criteria in het instandhoudingsbeleid, te weten:

- a. Scholen krijgen hun formatie toebedeeld op het werkelijk aantal leerlingen per teldatum gebaseerd op T (teldatum van het komende jaar).
- b. Het aantal groepen waarbinnen kinderen worden samengebracht bestaan uit niet meer de drie jaargroepen.
- c. Scholen met minder dan 80 leerlingen moeten voldoen aan de kwaliteitseisen zoals vastgelegd in het instandhoudingsbeleid van Kom Leren.

Daarnaast kan het zijn dat er per locatie zeer uitzonderlijke situaties een rol spelen die mogelijk kunnen leiden tot andere besluitvorming door het College van Bestuur van Kom Leren.

MIK Kinderopvang

MIK Kinderopvang heeft 73 locaties verspreid over 8 gemeenten. Dit betreft kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en peuteropvang. Binnen deze 8 verzorgingsgemeenten wil MIK duidelijk aanwezig en verankerd zijn, waar mogelijk en/of nodig ook door meer locaties binnen en in de buurt van deze gemeenten.

MIK volgt de IKC ontwikkelingen en beweegt graag mee in de totstandkoming van IKC's in samenwerking met betreffende scholen en gemeenten. Maar ook stand alone kinderopvang locaties kunnen relevant blijven, afhankelijk van de omgeving en wensen/behoefte ouders.

3.2 Aantal leerlingen en prognose

Prognose van de basisgeneratie

In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel 4 tot 12 jarigen in de betreffende kern wonen en de prognose voor de komende jaren. Van de 12 jarigen is 30% meegeteld voor het berekenen van de basisgeneratie.

Uit de prognose blijkt dat het aantal 4 tot en met 12 jarigen de komende jaren nog verder zal dalen.

Deze daling voltrekt zich met name in de kernen Valkenburg/Broekhem, Berg en Terblijt en Sibbe.

	2018	2023	2028	2033
Valkenburg/ Broekhem	418*	365	351	349
Houthem	81	95	94	91
Schin op Geul	75	82	77	76
Sibbe	105	94	86	84
Berg en Terblijt	344	319	301	297
Totaal	1023	955	909	897

Prognose van de basisgeneratie 4 tot 12 jarigen per kern. Leerlingenprognose: Pronexus 2018.

** 226 kinderen behoren tot de basisgeneratie van de kern Broekhem.*

	Leerlingen naar herkomst ingeschreven per 1-10-2018	
	Aantal	% van basisgeneratie
Valkenburg/Broekhem	342	82
Houthem	39	48
Schin op Geul	22	29
Sibbe	88	84
Berg en Terblijt	278	81
Subtotaal	769	
Nuth	16	
Onbekend	45	
Totaal	830	

Leerlingen naar herkomst. Leerlingenprognose: Pronexus 2018.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat slechts 22 leerlingen uit Schin op Geul in onze gemeente naar school gaan. Bijna de helft van de leerlingen van Houthem bezoeken een school in onze gemeente: 34 Leerlingen van Houthem bezoeken de basisschool Valkenburg en 5 leerlingen de OBS Broekhem.

Het aantal leerlingen dat per 1-10-2018 was ingeschreven in een basisschool in de gemeente Valkenburg aan de Geul bedraagt in totaal 830. Daarvan zijn daadwerkelijk 769 kinderen afkomstig uit onze gemeente.

54 Leerlingen uit onze gemeente waren op 1-10-2018 ingeschreven bij een school voor speciaal (basis)onderwijs. Dit is 5,2 % van de totale basisgeneratie van 1023. Het streven van Passend Onderwijs is dit percentage in ieder geval terug te brengen tot 4%.

Van 48 leerlingen uit onze gemeente is niet bekend welke school zij bezoeken. 152 Leerlingen waren op 1-10-2018 ingeschreven bij een reguliere basisschool buiten onze gemeentegrenzen. Dit is bijna 15 % van de totale basisgeneratie en opvallend hoog.

Leerlingen uit Valkenburg aan de Geul ingeschreven basisschool gemeente (peildatum 1-10-2018)	
Heerlen	4
Maastricht	77
Bunde	3
Meerssen	7
Ulestraten	5
Hulsberg	5
Schimmert	1
Klimmen	5
Ransdaal	14
Wijlre	16
Eijs	3
Gulpen	3
Margraten	7
Gronsveld	2
Totaal	152

Leerlingen Valkenburg aan de Geul ingeschreven in andere gemeente: Duo 1-10-2018

Leerlingenaantallen / -prognoses

In 2015 en 2018 zijn leerlingprognoses gemaakt. In de prognose gemaakt in 2015 werd het aantal leerlingen dat in onze gemeente naar school gaat per 1 oktober 2018 geprognosticeerd op 898. Het werkelijk aantal leerlingen blijkt 830 te zijn. Dit lagere aantal is in ieder geval het gevolg van de sluiting van de basisschool Schin op Geul en ook, maar in mindere mate, van sluiting van de basisscholen Houthem en Vilt.

Volgens onderstaande prognose van het aantal leerlingen zet de leerlingdaling de komende jaren nog door. Het aantal leerlingen zal verder afnemen met 13% van 830 naar 720 leerlingen.

Er zijn tendensen waarneembaar waardoor deze daling lager kan worden, te weten:

- In het kader van Passend Onderwijs is het de bedoeling dat meer leerlingen regulier onderwijs gaan volgen in plaats van speciaal (basis)onderwijs.
- Er is sprake van arbeidsmigratie. Dit kan leiden tot een toename van jonge inwoners.

	In telling 1 okt 2011	In telling 1 okt 2018	prognose 2023	prognose 2028	prognose 2033
OBS Berg	237	247	229	216	213
Vilt	91				
Sint Antonius	97				
Heilig Hart	118	125	115	106	104
St. Joseph	192				
De Plenkert	214				
Valkenburg		335	306	295	292
Sint Gerlachus	85				
OBS Broekhem	103	123	115	111	111
Totaal	1137	830	765	728	720

Leerlingentellingen op basis van gegevens DUO. Leerlingprognose: Pronexus 2018.

3.3 Schoolgebouwen en kindvoorzieningen

Normatieve ruimtebehoefte schoolgebouwen

In de gemeente Valkenburg a/d Geul liggen vier scholen voor basisonderwijs, met een totale ruimte capaciteit van 5.632 m² bruto vloeroppervlak (bvo). De normatieve ruimtebehoefte wordt bepaald op basis van de gemeentelijke Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. De normatieve ruimtebehoefte van alle scholen in de gemeente is in 2019 in totaal 4.988 m².

Er is vooral in het gebouw van de OBS Berg een groot overschot aan ruimtecapaciteit van 581 m². Er maken geen andere voorzieningen gebruik van het schoolgebouw in Berg.

De basisscholen Heilig Hart en Valkenburg hebben een relatief klein overschot aan ruimtecapaciteit. Momenteel wordt dit ingevuld door de peuteropvang die in deze scholen is gehuisvest. De OBS Broekhem heeft in 2019 klein tekort aan ruimtecapaciteit van 47 m².

Het overschot in ruimtecapaciteit zal in 2033 voor alle schoolgebouwen gelden, maar blijft het grootste voor het gebouw van de OBS Berg.

Valkenburg aan de Geul	Leerlingen 1 okt. 2018 werkelijk	Ruimte- behoefte 2019	Prognose 2033	Ruimte- behoefte 2033	Ruimte- capaciteit huidig
OBS Berg	247	1.442 m ² bvo	213	1.271 m ² bvo	2.023 m ² bvo
Heilig Hart	125	829 m ² bvo	104	723 m ² bvo	863 m ² bvo
Valkenburg	335	1.885 m ² bvo	292	1.669 m ² bvo	1.961 m ² bvo
OBS Broekhem	123	832 m ² bvo	111	769 m ² bvo	785 m ² bvo
	830	4.988 m² bvo	728	4.432 m² bvo	5.632 m² bvo

Normatieve ruimtebehoefte basisscholen. Leerlingenprognose: Pronexus 2018.

Kindfuncties in Valkenburg aan de Geul per november 2018

Binnen de gemeente Valkenburg a/d Geul wordt peuteropvang, kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang (BSO) verzorgd door MIK voor alle kinderen in de leeftijd van nul tot 12 jaar. De volgende voorzieningen zijn begin 2019 in gebruik:

Locatie:	Adres:	Koppeling school	Peuteropvang VVE*	Kinderdagverblijf	Buitenschoolse opvang
Berg	Valkenburgerstraat 113	OBS Berg	5 ochtenden geopend 16 kindplaatsen	5 dagen geopend 11 kindplaatsen leeftijd 0-4	3 dagen geopend** 40 kindplaatsen
Broekhem	Keelstraat 5	OBS Broekhem	5 ochtenden geopend 16 kindplaatsen	5 dagen geopend 16 kindplaatsen 2-4 jaar en 12 kindplaatsen 0-2 jaar	Geen BSO <i>BSO kinderen Broekhem gaan naar de BSO Valkenburg</i>
Valkenburg	Plenkertstraat 42	BS Valkenburg BS Heilig Hart te Sibbe	5 ochtenden geopend 16 kindplaatsen	Geen kinderopvang	5 dagen geopend 44 kindplaatsen
Sibbe	Schoolstraat 2	BS Heilig Hart te Sibbe	4 ochtenden geopend 16 kindplaatsen	Geen kinderopvang	Geen BSO <i>BSO kinderen Sibbe gaan naar de BSO Berg of Valkenburg</i>

*VVE staat voor Vroegschoolse en Voorschoolse Educatie. Alle peuterspeelzalen in Valkenburg werken conform de landelijke VVE eisen.

**Woensdag en Vrijdag is de BSO in Berg gesloten. Indien ouders BSO nodig hebben op die dagen, realiseren we dit via opvang bij de BSO te Valkenburg.

Beleidslijn huurprijzen kindgerelateerde functies

Op basis van de Wet op het Primair Onderwijs heeft de gemeente de verplichting passende huisvesting te bieden aan scholen. Voor de huisvesting van kindfuncties is dit niet het geval.

Anders dan bij verhuur van gemeentelijk vastgoed, sluit de wet huurbescherming bij huur van een schoolgebouw uit. In geval van ruimtegebrek in het schoolgebouw door groei van het aantal leerlingen dient het schoolbestuur het huurcontract te beëindigen, zodat de ruimte in gebruik genomen kan worden door de school.

In 2017 zijn afspraken gemaakt tussen INNOVO, Kom Leren, MIK en de gemeente Valkenburg aan de Geul over de verhuur van ruimte voor kindfuncties. Doel hiervan was om een heldere, gemeentebrede afspraak te maken over de wijze waarop verhuur aan kindfuncties in (de nabijheid van) schoolgebouwen wordt geregeld. Deze afspraken luiden als volgt:

Als een kindfunctie is gehuisvest in een schoolgebouw gelden de volgende afspraken:

- Verhuur en medegebruik van schoolgebouwen is een aangelegenheid van het betreffende schoolbestuur, mits er sprake is van juridisch eigendom en niet aantoonbaar door de gemeente is geïnvesteerd in extra ruimte voor andere functie(s) dan onderwijs.
- Bij verhuur vraagt het betreffende schoolbestuur altijd formeel toestemming aan de gemeente.
- Afspraken tussen schoolbestuur en huurder worden formeel vastgelegd, inclusief de wijze waarop de exploitatiekosten worden verrekend. De gemeente ontvangt een afschrift van deze afspraken.
- Uitgangspunt is dat de verhuur minimaal kostendekkend is voor de school.

Als een kindfunctie is gehuisvest in gemeentelijk vastgoed gelden de volgende afspraken:

- Kindfuncties wordt in principe kostendekkende huur in rekening gebracht (kapitaallast, groot onderwijs, opstalverzekering).
- Huurder is zelf verantwoordelijk voor de afrekening van gas/water/licht.
- Indien ruimte wordt gehuurd in een bestaand gebouw (niet specifiek en/of op verzoek gerealiseerd voor kindfuncties, of waar voor het realiseren van (ver)nieuwbouw geen specifieke afspraken zijn gemaakt, wordt een marktconform huurtarief gehanteerd.
- Als marktconform tarief wordt de beleidslijn van de gemeente Maastricht gevolgd, waarbij wordt uitgegaan van € 77,76 per m² (prijspeil 2018).
- De huurprijzen worden jaarlijks geïndexeerd met het door het CBS gepubliceerde consumentenprijsindexcijfer.
- Eventuele extra investeringen op verzoek van de huurder worden aanvullend op de huur in rekening gebracht.
- Verkeersruimtes worden verdeeld onder directe verbruikers, naar rato van het gebruik (per m²).

- Bij gedeeld gebruik is het mogelijk om in overleg tussen gemeente en huurder afspraken te maken over het in rekening brengen van een gedeelte van de huur, naar rato van het gebruik.
- Onderhuur wordt door de gemeente toegestaan, mits in lijn met de gezamenlijke visie op kindcentra, en geen strijdigheid met het bestemmingsplan bestaat.
- Voor de huurcontracten wordt gebruik gemaakt van het landelijk ROZ-model.

Accomodatatiegegevens kindfuncties

Het streven van MIK is om de volgende maximale huurkosten uitgedrukt in een percentage van de omzet te betalen:

- Kinderdagverblijf (KDV): 3,9%
- Peuteropvang (PO): 8,7%
- Buitenschoolse opvang (BSO): 5,5%

Deze cijfers zijn interne streefcijfers van MIK ten behoeve van de continuïteit van de dienstverlening. Bij dit kostenpeil blijft er voldoende ruimte over om een kwalitatief goede dienstverlening voor kinderen en hun ouders/verzorgers te garanderen en te voldoen aan de nieuwe en strengere eisen vanuit de wet kinderopvang.

Locatie:	Ligging locatie:	Eigenaar pand:	Huurkosten uitgedrukt in percentage omzet (Realiteit cum sept)
Berg*	Pand naast OBS Berg. Panden zijn niet verbonden, hebben elk eigen ingang.	Gemeente	Vanaf 3 ^e kwartaal: KDV/PO: 4,3% BSO: 13,8%
Broekhem	Pand naast OBS Broekhem, panden zijn verbonden maar kennen eigen ingang.	Gemeente	KDV: 10,3%
Valkenburg	Peuteropvang en BSO is gesitueerd in de school.	INNOVO	PO: 7,3% BSO: 3,9%
Sibbe	Peuteropvang is gesitueerd in de school.	INNOVO	PO: 9,4%

*Berg toont de kosten vanaf het 3^e kwartaal in verband met een herziening eerder dit jaar.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat enkel de huurkosten voor peuteropvang en BSO in de basisschool Valkenburg voldoen aan de norm die gesteld is aan de maximale huurkosten.

Ook MIK merkt dat binnen de regio Valkenburg het aantal 0-12 jarigen afneemt. De huidige kinderopvang voorzieningen en peuteropvang kan de vraag naar dienstverlening goed opvangen. Nieuwe VVE wetgeving kan de komende jaar een intensivering van het aanbod van de peuteropvangen vereisen. In Sibbe en in Broekhem kan dit binnen de huidige voorzieningen worden aangeboden. In Valkenburg en Berg, waar de VVE ruimten gelijk zijn aan de BSO ruimten, kan dit leiden tot ruimtegebrek.

Openbare Basisschool Broekhem

Openbare school Broekhem (Kom Leren) telt op 1 oktober 2018 123 leerlingen. Het grootste deel van de leerlingen van OBS Broekhem woont in Valkenburg/Broekhem (80). Vijftien leerlingen wonen in Schin op Geul en 5 leerlingen in Houthem. 16 leerlingen zijn afkomstig uit de gemeente Nuth en van 7 leerlingen is de woonplaats onbekend.

Verwacht wordt dat het aantal leerlingen in 2033 gedaald is naar 111 leerlingen. Het schoolgebouw is in 2004 gebouwd en heeft vijf lokalen verdeeld over twee verdiepingen. Het gebouw is met 785 m² voor het huidige aantal leerlingen iets te krap.

De kleutergroepen maken gebruik van de eigen speelzaal. De oudere leerlingengroepen maken tijdens de gymlessen gebruik van de faciliteiten van de Polfermolen.

Toekomstperspectief

Naar verwachting heeft OBS Broekhem in 2033 circa 111 leerlingen. Zolang het leerlingenaantal boven de opheffingsnorm zit en Kom Leren middels het onderwijsconcept de kwaliteit van het onderwijs kan blijven garanderen, zal OBS Broekhem als onderwijslocatie blijven bestaan. Ook voor de toegankelijkheid van het openbaar onderwijs in de regio is deze voorziening belangrijk in het netwerk.

MIK

Het kinderdagverblijf en de peuterspeelzaal is gehuisvest in een pand naast OBS Broekhem. Zij hebben een eigen buitenruimte, specifiek ingericht voor de leeftijden en de doelgroep van de betreffende kinderen. Daarnaast kan er gebruik worden gemaakt van het buitenterrein van de school, dit betreft een verhard en onverhard buitenterrein. In de directe omgeving is er ook een bosrijk gebied aanwezig waar we veel met de kinderen naartoe gaan voor buitenspel en intensieve kennismaking met de natuur. In Broekhem kent MIK een structureel exploitatietekort wegens de huidige huurkosten van het pand naast de school. MIK zou bij leegstand in het schoolgebouw graag onderzoeken of de functies van MIK op termijn verhuisd kunnen worden naar het schoolgebouw. Er is een beperkte vraag naar BSO, deze wordt opgevangen door de BSO in Valkenburg. Kinderen worden door onze pedagogisch medewerkers van Broekhem naar Valkenburg gebracht.

Basisschool Valkenburg

Basisschool Valkenburg (INNOVO heeft op 1 oktober 2018 335 leerlingen. Het merendeel van deze leerlingen (262) komt uit Valkenburg/Broekhem. Daarnaast komen 34 uit Houthem, 15 uit Berg en Terblijt en 7 leerlingen uit Schin op Geul. Van 17 leerlingen de woonplaats onbekend. Verwacht wordt dat in 2033 het leerlingenaantal ongeveer 292 leerlingen is.

Het gebouw is met 1961 m² voor het huidige aantal leerlingen iets te ruim. De gymlessen vinden plaats in de naastgelegen Polfermolen.

Toekomstperspectief

In 2016 is het schoolgebouw van de basisschool Valkenburg gerenoveerd en uitgebreid. Op basis van de prognose van Pronexus van 2015 werd verwacht dat het aantal leerlingen in 2018 zou dalen tot 250. Door sluiting van de basisscholen Houthem en Vilt is het aantal leerlingen hoger dan verwacht.

Bij een daling van het aantal leerlingen ontstaat in 2033 een normatieve leegstand van 292 m².

MIK

Vanwege de (onverwachte) groei van het aantal leerlingen in Valkenburg is de beschikbare ruimte voor MIK momenteel beperkt. MIK heeft hierdoor problemen met opslag en kan bij nieuwe eisen VVE capaciteitsproblemen krijgen voor de peuteropvang. De peuteropvang heeft een eigen buitenruimte voor de kinderen. De BSO midden in een school heeft een grote aantrekkingskracht op kinderen en ouders. Het is wel belangrijk ook stil te staan bij de behoefte aan een eigen look en feel voor de BSO. BSO betreft vrije tijd voor de kinderen en de ruimte dient hiertoe voldoende mogelijkheid te bieden. In Valkenburg is dit moeilijk wegens het gezamenlijke gebruik van bepaalde ruimten. De BSO kan gebruik maken van het gehele buitenterrein van de school en de prachtige natuur speeltuin van de school. Op loopafstand ligt de Polfermolen waar we een zwemarrangement aanbieden en vaak samen met de kinderen deelnemen aan activiteiten. Ook de BSO kan momenteel niet doorgroeien wegens beperkte capaciteit. Indien de vraag naar BSO verder groeit, moet MIK onderzoeken hoe aan deze vraag kan worden voldaan.

Mocht de groei van het aantal leerlingen doorzetten en tot ruimtegebrek binnen de school leiden, dan zal, conform de regelgeving, het huurcontract met MIK opgezegd dienen te worden en de peuteropvang elders gehuisvest worden.

Basisschool Heilig Hart (Sibbe)

Basisschool Heilig Hart (INNOVO) in Sibbe telt in 2018 125 leerlingen. Het grootste deel van de leerlingen (88) komt uit Sibbe. Daarnaast zijn er 24 leerlingen van Berg en Terblijt – waarschijnlijk van de voormalige basisschool Vilt – en 13 leerlingen waarvan de woonplaats onbekend is. Gepronosticeerd is dat dit aantal leerlingen in 2033 nog 104 zal zijn.

Het schoolgebouw dateert uit 1968. De normatieve ruimtebehoefte bedraagt 829 m² tegenover een ruimte- capaciteit van 863 m² bvo.

In Sibbe is gemeenschapshuis De Blokhut gelegen. De Blokhut bestaat uit een kantine en een gymzaal, waarvan ook basisschool Heilig Hart gebruik maakt.

Toekomstperspectief

Het oorspronkelijke bouwjaar van de basisschool Heilig Hart in Sibbe is 1968. In 1987 is het gebouw gerenoveerd en uitgebreid. Dit betekent dat in 2027 een besluit genomen dient te worden over nieuwbouw of renovatie van het huidige gebouw. Volgens prognose blijft het aantal leerlingen stabiel rond 100 leerlingen. De toekomstbestendigheid van basisschool Heilig Hart is hiermee gewaarborgd.

MIK

De peuterspeelzaal is gesitueerd in de school en heeft een eigen buitenruimte. Ook mogen de kinderen gebruik maken van de buitenruimte van de school. De peuteropvang kan goed gerealiseerd worden binnen de huidige beschikbare capaciteit. Bij mogelijke groei van de vraag naar peuteropvang kan MIK nog besluiten de opvang 5 ochtenden te openen i.p.v. de huidige 4 ochtenden. Er is een beperkte vraag naar BSO, deze wordt opgevangen door de BSO in Valkenburg. Kinderen worden middels taxi van de school in Sibbe naar de BSO in Valkenburg gebracht.

Basisschool OBS Berg

Openbare basisschool Berg (Kom Leren) had in 2018 een omvang van 247 leerlingen. Het grootste deel van de leerlingen (239) woont in Berg en Terblijt. Daarnaast zijn er nog 8 leerlingen waarvan de woonplaats onbekend is. Geprognosticeerd is dat dit aantal in 2033 gedaald is naar 213 leerlingen. Het schoolgebouw is gebouwd in 1978 en dient vervangen of gerenoveerd te worden. Het heeft van de scholen in de gemeente de grootste normatieve overmaat (581 m² bvo). OBS Berg maakt voor de gymnastieklessen gebruik van sporthal de Bosdries te Berg.

Toekomstperspectief

Het schoolgebouw van OBS Berg heeft een grote normatieve overmaat, wat financiële gevolgen heeft voor schoolbestuur Kom Leren. Daarnaast is het gebouw in 2019 veertig jaar in exploitatie en daarmee aan het einde van de economische levensduur. Een investering in het gebouw (nieuwbouw of renovatie) is noodzakelijk om de levensduur van de onderwijslocatie te verlengen. Als één van de twee hoofdlocaties in het educatieve netwerk van de gemeente Valkenburg a/d Geul is het wenselijk om deze investering integraal op te pakken met de naastgelegen (kind)voorzieningen.

Het belangstellingspercentage van de OBS Berg is gezien het aantal potentiële leerlingen in de kern aan de lage kant. Dit biedt nog groeipotentieel.

In het schooljaar 2018/2019 hebben leerlingen uit Vilt de mogelijkheid gehad deel te nemen aan vervoer naar de basisschool Sibbe. Deze faciliteit vervalft, waardoor mogelijk meer ouders van leerlingen uit Vilt alsnog gaan kiezen voor de OBS Berg.

MIK

De peuter- en kinderopvang is gesitueerd in een pand naast de OBS Berg. Beide gebouwen zijn niet verbonden.

In Berg kent MIK een structureel exploitatietekort wegens de huidige huurkosten van het pand naast de school. Ondanks een interne verhuizing door MIK, waarbij de te huren meters zijn teruggebracht naar het minimaal noodzakelijke blijft er een exploitatietekort bestaan. Het in 2017 geopende kinderdagverblijf in Berg is langzaam maar zeker gegroeid naar een redelijke bezettingsgraad eind 2018. Bij nieuwe eisen VVE (meer uren per kind per week) kan de peuteropvang een capaciteitsprobleem krijgen doordat dezelfde ruimte in de middaguren door de BSO wordt gebruikt. Om een kwalitatief hoogstaand aanbod van kinderopvang en BSO te bieden is eigen en voldoende ruimte essentieel.

4 Visie op onderwijs en kindfuncties

Onderwijsachterstandenbeleid

Kindpartners (schoolbesturen en MIK) en gemeente hebben een notitie in voorbereiding: "Samen de juiste dingen goed doen. Onderwijsachterstanden tegen gaan door beleid op voor- en vroegschoolse educatie (VVE) in de gemeente Valkenburg aan de Geul".

Onderwijsachterstanden tegengaan gaat verder dan alleen VVE. De wettelijke verplichting ligt bij de VVE, maar daarnaast worden in samenspraak met partners aanvullende pilots opgestart om onderwijsachterstanden tegen te gaan. Te denken valt hierbij aan projecten voor meer ouderbetrokkenheid en de aanpak van anderstaligen in het basisonderwijs.

In deze notitie zijn de volgende ambities en visie opgenomen:

Visie

Een kwalitatieve goede en veilige leerplek voor alle kinderen van 2-12 jaar waarbij partners systematisch samenwerken aan een stevig en duurzaam fundament om deze kinderen een gelijke kans te geven op een goede schoolloopbaan.

De ambities:

- Alle in onze gemeente woonachtige peuters van 2-4 jaar ontvangen een voorschools aanbod van goede kwaliteit.
- De aanbieders van peuteropvang werken nauw samen met de scholen in Integrale en Inclusieve Kindcentra (IKC) om een doorgaande lijn te bewerkstelligen. Deze samenwerking wordt vastgelegd in locatieplannen waarin ook de resultaatafspraken vermeld worden.
- Experimenteren met pilots op gebieden van bv ouderbetrokkenheid en onderwijs aan anderstaligen.

Het streven is om deze gezamenlijke visie en ambitie in de eerste helft van 2020 door de gemeenteraad te laten bekrachtigen.

Pact Onderwijs-Jeugd Zuid-Limburg 2019-2023

In 2019 wordt een PACT Onderwijs-Jeugd Zuid-Limburg 2019-2023 opgesteld. Dit PACT wordt onderschreven door de Zuid-Limburgse gemeenten, Schoolbesturen en Samenwerkingsverbanden en de provincie Limburg.

De inhoud van dit Pact kan als volgt samengevat worden:

In Zuid-Limburg staat het systeem van Passend Onderwijs en jeugdzorg onder stevige druk. Ten opzichte van het landelijk gemiddelde volgt een relatief hoog percentage leerlingen onderwijs in het (voortgezet) speciaal (basis)onderwijs en een relatief hoog percentage jeugdigen maakt gebruik van jeugdhulp.

De schoolbesturen en gemeenten in Zuid-Limburg willen dit patroon gezamenlijk doorbreken. Er is namelijk een duidelijk verband tussen passende onderwijszorg en jeugdzorg.

Het doel is om te komen tot krachtige, energieke (voor)scholen met ondersteuning van ouders, buurtkaders (sociale teams), welzijn, jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp.

Dit Pact dient als een overkoepelend document voor de gewenste systeeminnovatie in Zuid Limburg, waar inclusief onderwijs een expliciet deel van uitmaakt.

In het Pact zijn vijf actielijnen uitgezet:

1. Inclusie bevorderen en segregatie tegen gaan.

Wat willen we bereiken? Alle kinderen (met en zonder beperking, leer- en/of gedragsproblemen) gaan voor zover mogelijk thuisnabij samen naar dezelfde opvang/school, zitten bij elkaar in de groep/klas, leren van elkaar, werken samen aan een optimale en excellente leerervaring op cognitief en sociaal-maatschappelijk en cultureel terrein (inclusief onderwijs).

2. Samen duiden, samen doen: doorgaande leer- en zorglijnen.

Wat willen we bereiken? Professionals uit onderwijs en zorg gaan steeds beter samenwerken daar waar onze jeugdigen zijn namelijk in de voorschool, op school en in de buurt. Het uitgangspunt is daarom vindplaats is werkplaats voor de jeugdhulp.

3. Gelijke kansen voor jeugdigen bevorderen: stimulering en ondersteuning.

Wat willen we bereiken? Leerlingen krijgen de mogelijkheid om naar vermogen hun talenten te ontdekken en te ontplooiën ongeacht hun milieu van herkomst, met behulp van een aanbod van activiteiten betreffende de brede talentontwikkeling, gezonde leefstijl, burgerschapszin en cultuureducatie.

4. Gezonde, veilige en toekomstbestendige onderwijshuisvesting.

Wat willen we bereiken? Gezonde, veilige en toekomstbestendige onderwijsvoorzieningen waarbij rekening wordt gehouden met demografische en onderwijsontwikkelingen, zoals ontgroening/krimp, gepersonaliseerd leren en inclusief onderwijs (leerlingen met special needs).

5. Adaptief leerlingenvervoer.

Wat willen we bereiken? Het leerlingenvervoer sluit aan op de ontwikkelingen met betrekking tot inclusief onderwijs. Uitgangspunt is dat de leerlingen die door een beperking niet in staat zijn om zelfstandig te reizen, aanspraak kunnen maken op leerlingenvervoer. Er wordt daarbij uitgegaan van eigen kracht van ouders en leerling en aangepast vervoer wordt ingezet als andere mogelijkheden zijn uitgeput.

INNOVO, Kom Leren, MIK en de gemeente Valkenburg aan de Geul onderschrijven deze vijf actielijnen.

Het VVE beleid en het Pact Onderwijs-Jeugd Zuid Limburg 2019-2023 vormen de basis voor de te ontwikkelen werkagenda voor de komende jaren.

5. Werkagenda

5.1. Plan van aanpak renovatie/nieuwbouw OBS Berg

In 2019 wordt gestart met de renovatie/nieuwbouw van de OBS Berg om te komen tot een gezonde, veilige en toekomstbestendige onderwijshuisvesting voor deze school.

Ter voorbereiding op de renovatie/nieuwbouw van de OBS Berg is een nulmeting uitgevoerd naar het huidige schoolgebouw, het naastgelegen welzijnscentrum en sporthal De Bosdries en een advies uitgebracht over de realisatie van nieuwbouw en/of renovatie van de OBS Berg.

In vervolg op dit advies ontwikkelt OBS Berg in samenspraak met stichting Kom Leren een onderwijskundige visie ten behoeve van de toekomstige huisvesting van de school. Hiertoe dienen zij te verkennen welke ruimten nodig zijn om het onderwijs zo goed mogelijk te faciliteren en welke functionele eisen aan deze ruimten worden gesteld. Zowel schoolbestuur als gemeente hebben reeds enkele uitspraken gedaan ten behoeve van de onderwijskundige visie:

- Om de toekomstbestendigheid en functionaliteit van het gebouw te waarborgen dient het flexibel en aanpasbaar zijn.
- De renovatie en/of nieuwbouw van OBS Berg wordt op de huidige locatie gerealiseerd.
- Gestreefd wordt naar het realiseren van Integraal en Inclusief Kind Centrum (IKC) in samenwerking met de naastgelegen kinderopvang voorzieningen en BSO.
- Focus ligt op het zo inclusief mogelijk oppakken van Passend Onderwijs en de vertaling hiervan naar het gebouw.
- Wat betreft duurzaamheid van het gebouw zijn de volgende uitgangspunten aangenomen: Bijna energieneutraal gebouw (BENG) en kwaliteitsnormen van 'Frisse Scholen klasse B - nieuwbouw', waar mogelijk Frisse Scholen klasse A.

De conclusie uit de nulmeting en het advies is dat nieuwbouw de meeste voordelen biedt voor OBS Berg. Het bestaande schoolgebouw zodanig renoveren dat het voldoet aan de duurzaamheidsambitie BENG en Frisse scholen klasse B is bouwtechnisch vrijwel onmogelijk. Daarbij is het ontwerp van nieuwbouw volledig aan te passen aan de onderwijskundige visie en programma van wensen.. Als één van de twee hoofdlocaties in het educatieve netwerk van de gemeente Valkenburg aan de Geul is het wenselijk op inhoudelijke, organisatorische en synergetische aspecten een IKC te realiseren en daarbij het huidige aanbod van het naastgelegen kindcentrum te betrekken. Bij nieuwbouw is deze verbinding van school en kindcentrum als één IKC beter te realiseren.

In het advies zijn 2 nieuwbouwvarianten benoemd:

Variant 1 Volledige nieuwbouw van het schoolgebouw als separaat gebouw
In nieuwbouwvariant 1 wordt uitgegaan van volledige nieuwbouw. Om de verwachte groei van leerlingen in verband met Passend Onderwijs op te kunnen vangen wordt uitgegaan van het huidige aantal leerlingen voor het bepalen van het genormeerde

oppervlak. Het genormeerde oppervlak voor nieuwbouw is 1.442 m² bvo. Gestreefd wordt naar inhoudelijke, organisatorische en synergetische samenwerking met de functies in het welzijnscentrum.

Stichtingskosten

Voor variant 1 zijn de geraamde stichtingskosten € 3.345.750,- (incl. BTW).

Normvergoeding op basis van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

Startbedrag realisatie eerste 350 m ²	€ 1.031.171,-
Voor de overige 1.092 m ²	€ 1.926.976,-
Totaal (incl. BTW)	€ 2.958.147,-

Dit bedrag is exclusief sloopkosten en eventuele tijdelijke huisvesting.

Variante 2 Aanhaking op het welzijnscentrum inclusief gedeeltelijke nieuwbouw.

In nieuwbouwvariant 2 worden de leegstaande vierkante meters in het welzijnscentrum opgevuld door OBS Berg. Om een duidelijke routing in het welzijnscentrum te hanteren, wordt aanbevolen enkele functies te verplaatsen en de gehele bovenverdieping van het welzijnscentrum, circa 330 m² bvo, vrij te maken voor de OBS Berg. Om de bestaande ruimtes van het welzijnscentrum geschikt te maken voor het onderwijsconcept, dienen deze te worden gerenoveerd. Hiermee wordt nog niet voldaan aan de eisen voor Frisse Scholen en BENG. Voor de overige onderwijsmeters (1.112 m² bvo) wordt op de huidige locatie nieuwbouw gepleegd. Om een verbinding tussen het nieuwe schoolgebouw en de bestaande bebouwing te realiseren zijn extra vierkante meters (vooralsnog 18 m²) voorzien.

Indien voor deze variant wordt gekozen, dient in een vervolgfase aandacht te worden besteed aan de juridische situatie (eigendomssituatie van het welzijnscentrum).

Stichtingskosten

Voor variant 2 betreffen de verwachte stichtingskosten € 3.077.742,-.

Normvergoeding op basis van Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

Bedrag renovatie 330 m ²	€ 334.839,-
Startbedrag realisatie eerste 350 m ²	€ 1.031.171,-
Voor de overige 762 m ²	€ 1.344.648,-
Extra 18 m ² ivm aanhaking wzc	€ 31.763,-
Totaal (incl. BTW)	€ 2.742.421,-

Dit bedrag is exclusief sloopkosten en eventuele tijdelijke huisvesting.

Stichting Kom Leren zal in overleg met de gemeente Valkenburg in de loop van 2019 een definitieve keuze maken uit de onderzochte varianten.

Als bijlage 1 is het plan van aanpak nieuwbouw/renovatie OBS Berg toegevoegd.

5.2 Ontwikkelagenda Integrale en Inclusieve Kindcentra (IKC)

In 2019 ontwikkelen INNOVO, Kom Leren, MIK en de gemeente Valkenburg een agenda IKC waarin de gezamenlijke acties worden uitgewerkt om de volgende doelen te bereiken zoals weergegeven in het VVE beleidsplan en het Pact Onderwijs-Jeugd Zuid Limburg 2019-2023:

1. Inclusie bevorderen en segregatie tegen gaan.
2. Samen duiden, samen doen: doorgaande leer- en zorglijnen.
3. Gelijke kansen voor jeugdigen bevorderen: stimulering en ondersteuning.

Plan van aanpak renovatie/nieuwbouw OBS Berg

	Actie	Wie	Duur	Startdatum	Einddatum
1.	Fase 0 0.1 Projectorganisatie	Schoolbestuur en Gemeente	3 maanden	29-4-2019	27-7-2019
2.	Fase 0 0.2 Locatieonderzoek	Schoolbestuur en Gemeente	3 maanden	29-4-2019	27-7-2019
3.	Fase 0 0.4 Budgettering/ Kostenbewaking	Schoolbestuur en Gemeente	5 maanden	29-4-2019	24-9-2019
4.	Fase 0 0.5 Opstellen PvE	Schoolbestuur	5 maanden	29-4-2019	1-10-2019
5.	Fase 0 0.6 Juridische situatie en eigendomsverhouding	Schoolbestuur en Gemeente	3 maanden	29-4-2019	24-7-2019
6.	Fase 0 0.7 Adviseursselectie - Longlist adviseurs	Schoolbestuur en Gemeente	1 maand (Let op vakantieperiode)		September 2019
7.	Fase 0 0.7 Adviseursselectie - Shortlist adviseurs	Schoolbestuur en Gemeente	1 maand		Oktober 2019
8.	Fase 0 0.7 Adviseursselectie - Opdracht adviseurs	Schoolbestuur en Gemeente	2 maanden		December 2019
9.	Fase 0 0.8 Keuze vorm van aanbesteden	Schoolbestuur en Gemeente	2 maanden	December 2019	Januari 2020
10.	Fase 1 Schetsontwerp	Adviseurs	2 maanden	December 2019	Januari 2020
11.	Bestemmingsplan wijzigen indien nodig		+/-24 weken als geen beroep wordt gedaan	Projectafhankelijk	Projectafhankelijk
12.	Fase 1 Voorlopig ontwerp	Adviseurs	5 maanden	Februari 2020	Juni 2020
13.	Bouwteampartner selecteren afhankelijk van fase 0 - 0.8	Gezamenlijk		Maart 2020	Juni 2020
14.	Fase 2 Definitiefontwerp (incl. welstand)	Adviseurs	4 maanden (+ vakantieperiode)	Juli 2020	November 2020
15.	Fase 3 Omgevingsvergunning	Adviseurs	4 maanden (+ vakantieperiode)	Oktober 2020	Februari 2021
16.	Fase 4 Bouwvoorbereidingsfase (TO-bestek)	Adviseurs	3 maanden	December 2021	Februari 2021
17.	Fase 5 Prijs en contractvorming bouwteam	Schoolbestuur en Gemeente	9 maanden	Juni 2020	Februari 2021
18.	Fase 6 Bouwuitvoeringsfase bouwteam	Adviseurs + aannemer	12 maanden	April 2021	April 2022
17.	Fase 5 Prijs en Contractvorming indien op basis van bestek en tek. (geen bouwteam)	Schoolbestuur en Gemeente	3 maanden	Maart 2021	Mei 2021
18.	Fase 6 Bouwuitvoeringsfase op basis van bestek en tek. (geen bouwteam)	Adviseurs + aannemer	12 maanden	Juni 2021	Juni 2022